

LEAKED

ทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้านภัยเกี่ยวกับการผลิต
เนื้อหาทางเพศของเยาวชนในประเทศไทย

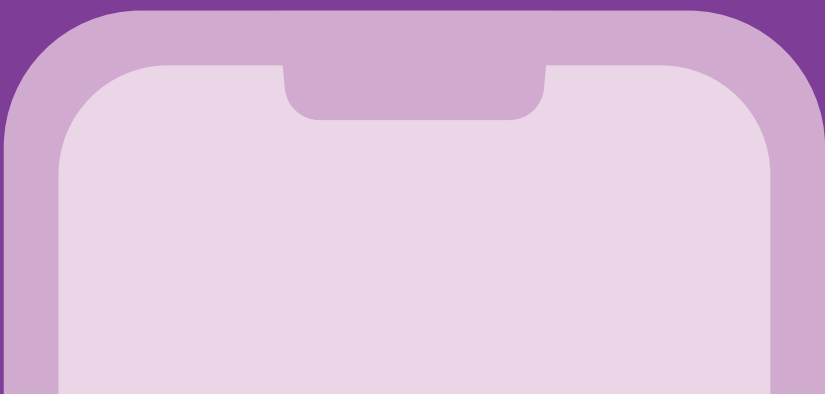
เอกสารสรุป
และวิเคราะห์
ประเด็นสำคัญ

2.

เพศสภาพส่งผล
ต่อทัศนคติ
และประสบการณ์
ของเยาวชน
ในการผลิตเนื้อหา
ทางเพศอย่างไร

โครงการ Leaked ได้รับโอกาสที่หาได้ยากในการวางรากฐานนโยบายความปลอดภัยสำหรับเด็กในโลกดิจิทัล โดยอ้างอิงจากประสบการณ์ตรงของเยาวชน โครงการได้เก็บข้อมูลผ่านแบบสำรวจจากเยาวชนจำนวน 1,916 คน อายุระหว่าง 9–17 ปี ในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ควบคู่กับการรับฟังความคิดเห็นเชิงลึกจากเยาวชนผ่านกระบวนการปรึกษาหารือเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้ช่วยสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เยาวชนมีความเข้าใจและมองเรื่องความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และความเสี่ยงในโลกดิจิทัลของตนเองอย่างไร

รายงานสรุป
ประเด็นสำคัญ:

2.

เพศสภาพส่งผล ต่อทัศนคติ และประสบการณ์ ของเยาวชน ในการผลิตเนื้อหา ทางเพศอย่างไร

ความปลอดภัยออนไลน์ของเด็กเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนและจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบด้าน การสำรวจทัศนคติและประสบการณ์เกี่ยวกับการผลิตเนื้อหาทางเพศผ่านมุมมองเชิงเพศสภาพ เปิดเผยทั้งจุดร่วมและความแตกต่างในประสบการณ์ของเยาวชนได้อย่างชัดเจน ความเข้าใจในมิติเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการออกแบบมาตรการป้องกันและการตอบสนองที่มีความจำเพาะ สอดคล้องกับบริบทชีวิตและความเป็นจริงของเยาวชนในแต่ละกลุ่ม

ในขณะเดียวกัน ประเด็นความปลอดภัยออนไลน์ของเด็กยังคงเผชิญกับข้อจำกัดด้านข้อมูลเชิงปริมาณที่สะท้อนเสียงของเยาวชนโดยตรง ส่งผลให้นโยบายและมาตรการจำนวนมากยังคงตั้งอยู่บนฐานมุมมองของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก การเติมเต็มช่องว่างดังกล่าวด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์จากเยาวชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายและการพัฒนาแผนงานที่ตั้งอยู่บนข้อเท็จจริง และสะท้อนประสบการณ์จริงของผู้ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง

รูปแบบปฏิสัมพันธ์ ตามเพศสภาพ จากข้อมูลของ โครงการ Leaked

รายงานฉบับนี้นำเสนอข้อมูลโดยสังเขปจากโครงการ Leaked ที่สะท้อนมิติทางเพศสภาพในประสบการณ์ของเยาวชนในโลกออนไลน์ โดยชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างและความสอดคล้องระหว่างกลุ่มเพศสภาพในหลากหลายประเด็น ขณะเดียวกัน ข้อมูลบางส่วนยังสะท้อนผลลัพธ์ที่อยู่เหนือความคาดหมาย และท้าทายสมมติฐานเดิมเกี่ยวกับเยาวชน การใช้ชีวิตออนไลน์ และบรรทัดฐานทางเพศสภาพในสังคม โดยรวมแล้ว ข้อค้นพบเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเชิงประจักษ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการออกแบบมาตรการป้องกันและการตอบสนองที่มีความจำเพาะ อิงตามหลักฐาน และสอดคล้องกับบริบทชีวิตจริงของเยาวชน

ความปลอดภัย ดิจิทัล

กลุ่มตัวอย่างของเยาวชนจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งรายงานว่าตนได้รับการสอนเกี่ยวกับความปลอดภัยดิจิทัลอย่างเป็นทางการ และเป็นกิจจะลักษณะ และในกลุ่มนี้ มีจำนวนเด็กผู้หญิงมากกว่าเด็กผู้ชายอย่างมีนัยสำคัญที่เรียนรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยดิจิทัลจากพ่อแม่ (ร้อยละ 51 เทียบกับร้อยละ 42) หรือจากโรงเรียน (ร้อยละ 50 เทียบกับร้อยละ 44)

แนวโน้มดังกล่าวอาจสะท้อนบทบาทเชิงรุกของผู้ใหญ่ในการให้คำแนะนำแก่เด็กผู้หญิงมากกว่า โดยมีรากฐานจากความเชื่อที่ว่าเด็กผู้หญิงมีความเสี่ยงหรืออาจได้รับผลกระทบที่รุนแรงกว่าจากสถานการณ์ออนไลน์ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลกลับชี้ให้เห็นว่าการพบเห็นเนื้อหาทางเพศเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในทุกเพศ และมีระดับใกล้เคียงกันระหว่างเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ความไม่สอดคล้องระหว่างการได้รับการสอนและระดับการเผชิญความเสี่ยงนี้ จึงท้าทายสมมติฐานที่ว่าเด็กผู้ชายไม่จำเป็นต้องได้รับการเรียนรู้หรือคำแนะนำอย่างเป็นทางการ

ในขณะเดียวกัน เนื้อหาในการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยดิจิทัลยังคงไม่สอดคล้องกับความต้องการและประสบการณ์ของเยาวชน การเรียนรู้ที่ผู้เข้าร่วมกล่าวถึง (ซึ่งมีเยาวชนเพียงประมาณครึ่งหนึ่งเข้าถึง) ยังคงมุ่งเน้นไปที่ทักษะดิจิทัลเชิงเทคนิค (digital hard skills) เป็นหลัก ได้แก่ การลดความเสี่ยงเชิงเทคนิคผ่านการตั้งค่าความเป็นส่วนตัว การยืนยันตัวตนสองขั้นตอน หรือการบล็อกและรายงานเนื้อหาที่ไม่ต้องการ

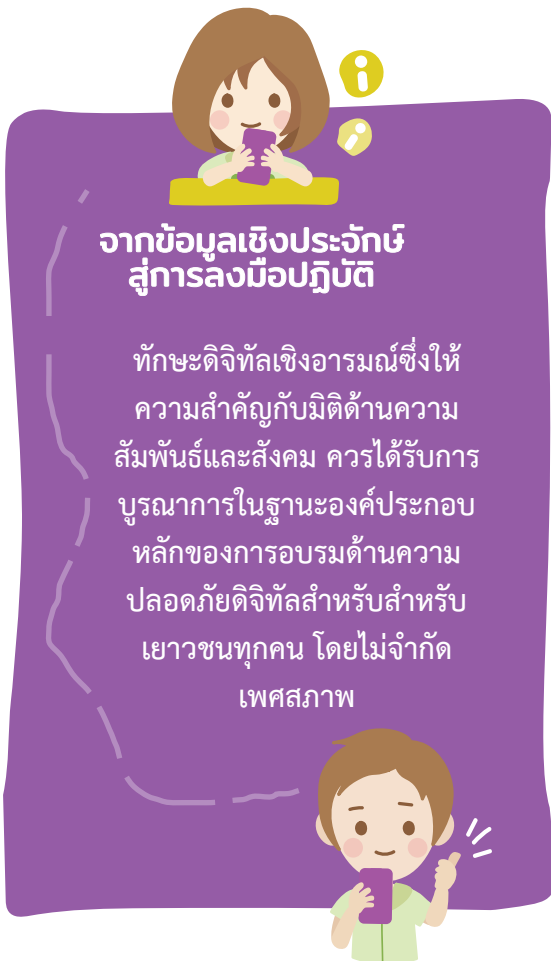
ในทางกลับกัน การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะดิจิทัลเชิงอารมณ์ (digital soft skills) ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด ทักษะดังกล่าวหมายถึงความสามารถในการประเมินความเสี่ยง แยกแยะสัญญาณเตือนในปฏิสัมพันธ์ออนไลน์ รักษาขอบเขตของตนเองในโลกดิจิทัล ไม่ยอมทนต่อแรงกดดัน รวมถึงการตัดสินใจได้ว่าควรถอยออกจากสถานการณ์ที่ทำให้รู้สึกไม่สบายใจหรือไม่ปลอดภัยเมื่อใดและอย่างไร

การขาดการส่งเสริมทักษะดิจิทัลเชิงอารมณ์นับเป็นช่องว่างที่น่ากังวล โดยข้อมูลจากโครงการ Leaked พบว่ามากกว่าหนึ่งในสี่ของผู้เข้าร่วมการสำรวจ (ร้อยละ 27; n=524) ใช้อินเทอร์เน็ตในการหาแฟนหรือพัฒนาความสัมพันธ์แบบคนรัก ซึ่งสะท้อนว่าเยาวชนจำนวนมากกำลังมีปฏิสัมพันธ์ในบริบทที่ต้องอาศัยทักษะเชิงอารมณ์และสังคมอย่างเข้มข้น

ในขณะเดียวกัน การมุ่งเน้นการสอนทักษะดิจิทัลเชิงเทคนิคเพียงอย่างเดียวอาจไม่ตอบโจทย์การ

ใช้งานจริงของเยาวชน ข้อมูลจากการสำรวจชี้ว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีทักษะเชิงเทคนิคในระดับที่ค่อนข้างสูงอยู่แล้ว โดยมีเพียงร้อยละ 4 ของกลุ่มเด็กโต (14-17 ปี) และร้อยละ 22 ของกลุ่มเด็กเล็ก (9-13 ปี) ที่ไม่รู้วิธีตั้งค่าความเป็นส่วนตัวบนแพลตฟอร์มพื้นฐาน

ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างสิ่งที่ผู้ใหญ่ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยดิจิทัล กับสิ่งที่เยาวชนต้องการและเผชิญในชีวิตจริง

จากข้อมูลเชิงประจักษ์สู่การลงมือปฏิบัติ

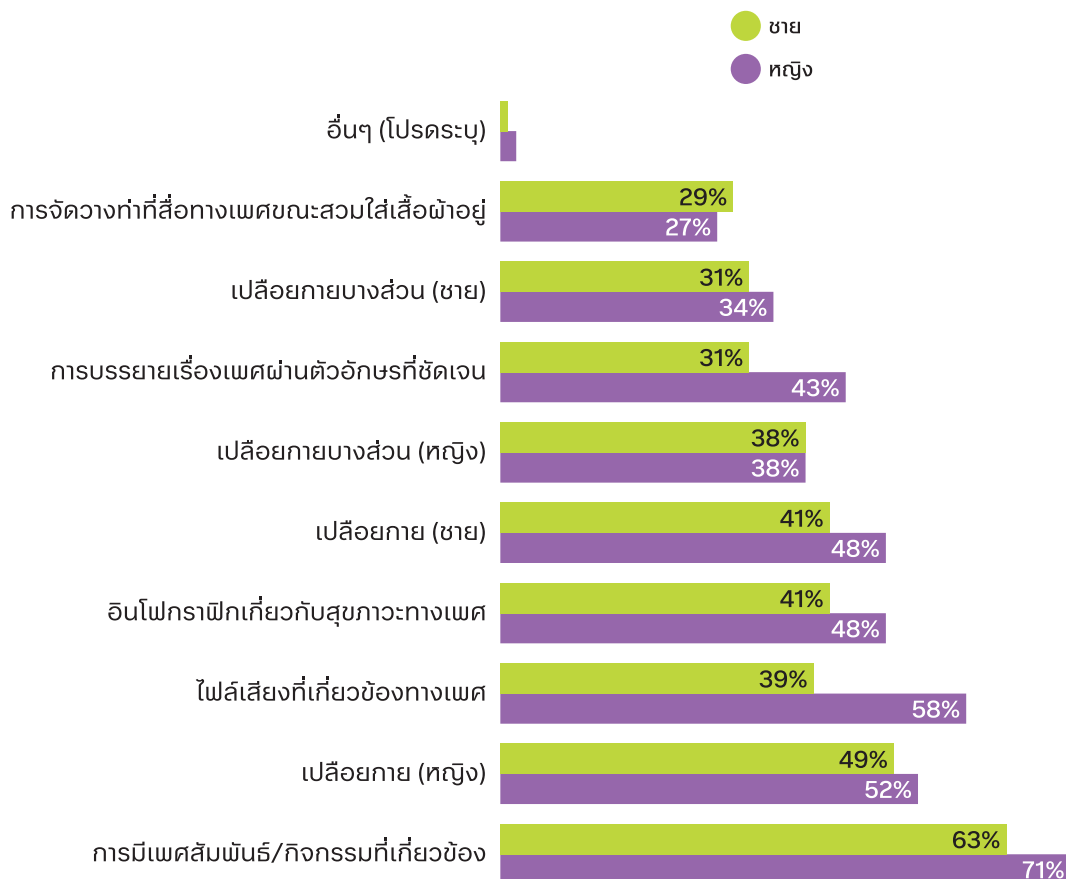
ทักษะดิจิทัลเชิงอารมณ์ซึ่งให้ความสำคัญกับมิติด้านความสัมพันธ์และสังคม ควรได้รับการบูรณาการในฐานะองค์ประกอบหลักของการอบรมด้านความปลอดภัยดิจิทัลสำหรับสำหรับเยาวชนทุกคน โดยไม่จำกัดเพศสภาพ

การนิยาม เนื้อหาทางเพศ

ข้อมูลโครงการ Leaked แสดงให้เห็นว่าเยาวชนที่เข้าร่วมการสำรวจได้นิยามคำว่า “เนื้อหาทางเพศ” ไว้กว้างกว่าเมื่อเทียบกับการนิยามของผู้ใหญ่และผู้เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองเด็กส่วนใหญ่ ในขณะที่ผู้ใหญ่ใช้คำจำกัดความเชิงวิชาการและกฎหมาย ผู้เข้าร่วมการสำรวจของโครงการ Leaked ทั้งเด็กชายและหญิงมองว่า “เนื้อหาทางเพศ” ครอบคลุมความหมายที่หลากหลายและซับซ้อนมากกว่า

นิยามดังกล่าวรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางเพศ การเปลือยกายบางส่วน ข้อความหรือเนื้อหาเชิงเพศ นิยายโรมานติก ตลอดจนการจัดวางท่าทางที่สื่อความหมายเชิงเพศ นอกจากนี้ ยังพบว่าเนื้อหาที่มีผู้หญิงปรากฏมีแนวโน้มถูกมองว่าเป็นเนื้อหาทางเพศมากกว่าเนื้อหาที่มีผู้ชาย

องค์ประกอบใดถือเป็น “เนื้อหาทางเพศ”

เมื่อพิจารณาแยกตามเพศ พบว่า ผู้เข้าร่วม การสำรวจเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะจัดประเภท เนื้อหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็น “เนื้อหา ทางเพศ” มากกว่าผู้เข้าร่วมเพศชายอย่างมีนัย สำคัญ ตัวอย่างเช่น ภาพที่มีผู้หญิงปรากฏ (ร้อยละ 51, n=478) ถูกมองว่าเป็นเนื้อหาทางเพศ มากกว่าภาพลักษณะเดียวกันที่มีผู้ชายปรากฏ (ร้อยละ 45, n=421) ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ การวิจัยก่อนหน้านี้ที่ชี้ว่า สังคมมีแนวโน้มมอง ร่างกายของผู้หญิงผ่านมุมมองเชิงเพศมากกว่า ผู้ชาย แนวโน้มดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบเชิง ลบหลายประการ เช่น ความไม่พึงพอใจในรูปร่าง ของตนเอง การโทษตนเองเมื่อเผชิญสถานการณ์ ไม่เหมาะสม ตลอดจนการทำให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ชายถูกมองว่า “ยอมรับได้”

มากขึ้น บรรทัดฐานทางเพศที่ไม่เท่าเทียมเช่นนี้ จึงสร้างความเสียเปรียบให้กับผู้หญิงและเด็กผู้ หญิงอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ในมุมมอง ของเยาวชน พื้นที่ออนไลน์เป็นสภาพแวดล้อมที่ เต็มไปด้วยสิ่งเร้าทางเพศอย่างต่อเนื่อง ความ แพร่หลายของ “เนื้อหาทางเพศ” ในโลกดิจิทัล จึงมีส่วนทำให้เนื้อหาประเภทนี้ถูกทำให้เป็นเรื่อง ปกติ (normalization) มากขึ้น

“โซเชียลมีเดียที่น้อง ๆ เข้าไปใช้งาน มีให้เห็น อยู่แล้วว่ามีภาพถ่ายที่มีลักษณะโป๊เปลือย เป็นเรื่องที่ทำกันปกติ ไม่ได้ผิดอะไร” เจ้าหน้าที่ ดำรวจ TICAC

จากข้อมูลเชิงประจักษ์สู่การลงมือปฏิบัติ

การเรียนการสอนด้านความปลอดภัยดิจิทัลควรตั้งอยู่บนสมมติฐานว่า เด็กชาย และหญิงมีโอกาสเข้าถึงเนื้อหาทางเพศเหมือนกัน ดังนั้น แนวทางป้องกันจึง ควรส่งเสริมให้เยาวชนลดการเข้าถึงและรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่าง เหมาะสม ข้อค้นพบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างเพศ ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการออกแบบการเรียนรู้ที่ครอบคลุม โดยมุ่ง เข้าถึงและสนับสนุนเยาวชนทุกคนอย่างเท่าเทียม

การพบเห็น เนื้อหาทางเพศ

ข้อมูลจากโครงการ Leaked เปิดเผยว่าเยาวชนพบเห็นเนื้อหาทางเพศในทั้ง 18 แพลตฟอร์มที่ระบุในแบบสำรวจ การพบเห็นดังกล่าวไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแพลตฟอร์มที่มักถูกจัดว่า “มีความเสี่ยง” ตามกรอบความคิดของผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมพื้นที่ดิจิทัลหลากหลายรูปแบบที่เยาวชนใช้งานในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นแพลตฟอร์มที่มีฟังก์ชันการโพสต์ เล่นเกม สตรีมมิง หากู๋ หรือแชท

ข้อค้นพบนี้สะท้อนว่า การพบเห็นเนื้อหาทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ออนไลน์ตามปกติของเยาวชน แม้ว่าเยาวชนบางส่วนจะมีการค้นหาเนื้อหาทางเพศโดยตั้งใจ แต่ในหลายกรณีเนื้อหาดังกล่าวกลับปรากฏขึ้นโดยที่ผู้ใช้งานไม่ได้มีความตั้งใจจะค้นหา

ตัวอย่างเช่น

- **แชทกลุ่มและเว็บบอร์ด**

“เพื่อนโดนดึงเข้าไปในกลุ่มที่แชร์กันเรื่องของรูปภาพโป๊เปลือย” - เด็กผู้หญิง อายุ 15 ปี

- **โฆษณาแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมาย (targeted advertising)**

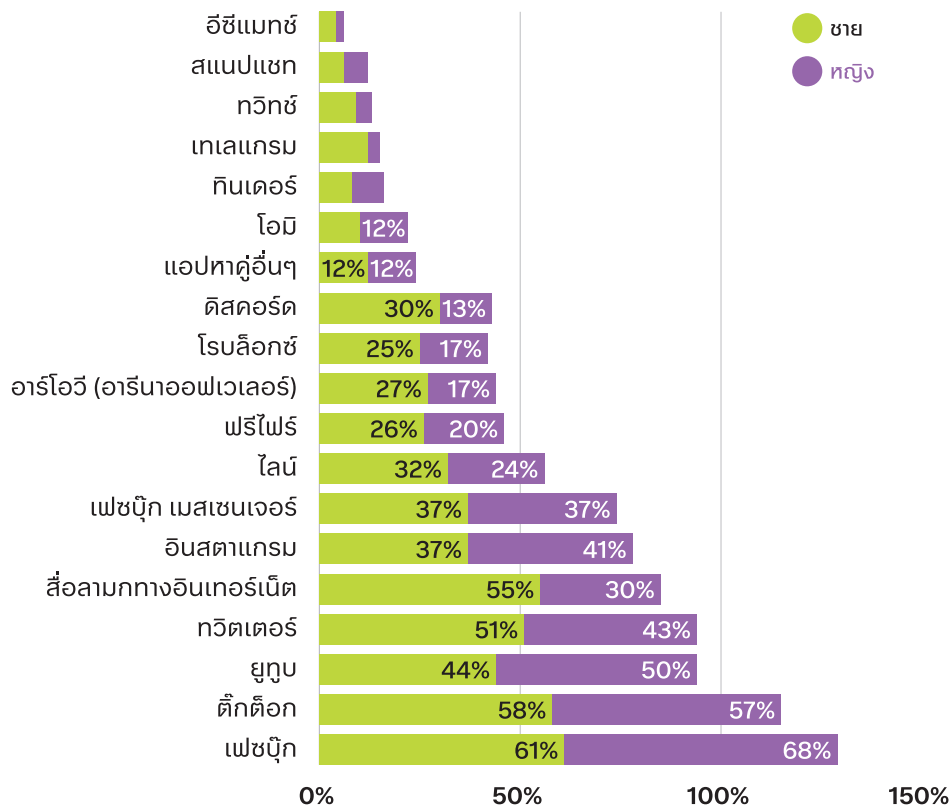
“บางที เวลาเล่นไอจีหรือติ๊กต็อกก็มีโฆษณาแอบหากู๋ เขาก็สอนวิธีเข้าไป สอนว่าเล่นยังไง” - เด็กผู้หญิง อายุ 15 ปี

- **การเล่นเกมออนไลน์:**

“เห็นเนื้อหาทางเพศในเกมได้ เช่น ใน ROV [Arena of Valor] จะมีเซตหาเป็นข้อความเชิง 18+ หรือคูกคาม” - เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย อายุ 18 ปี

ในขณะเดียวกัน การที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการพบเห็นเนื้อหาทางเพศระหว่างเพศชายและหญิง ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของสมมติฐานเดิมที่มองว่าเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมีระดับความเสี่ยงในสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่แตกต่างกันโดยพื้นฐาน โดยรวมแล้ว การพบเห็นเนื้อหาทางเพศไม่ได้เป็นเหตุการณ์เฉพาะกลุ่มหรือจำกัดอยู่ในบางแพลตฟอร์ม หากแต่เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมดิจิทัลในวงกว้างที่เยาวชนมีปฏิสัมพันธ์อยู่เป็นประจำ

การพบเห็นเนื้อหาทางเพศในแพลตฟอร์มต่างๆ

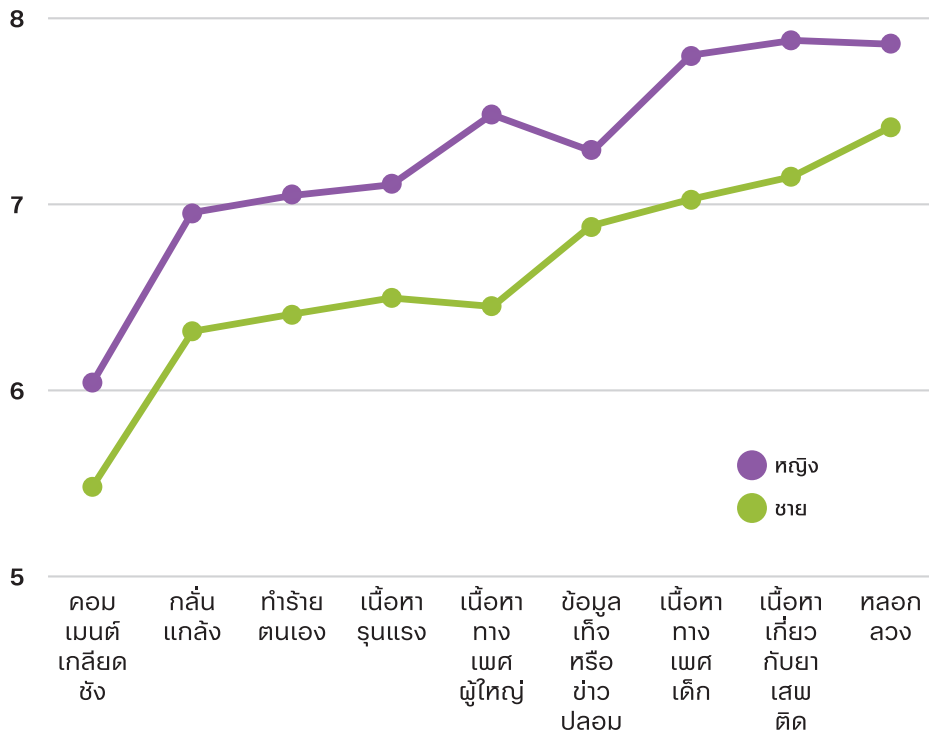

มุมมองเกี่ยวกับ ความอันตราย จากเนื้อหา ทางเพศ

โดยรวมแล้ว เด็กผู้หญิงมีแนวโน้มประเมินว่าเนื้อหาทางเพศมีความอันตรายสูงกว่าเด็กผู้ชายเล็กน้อย ข้อมูลจากโครงการ Leaked ยังแสดงให้เห็นว่า เนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวข้องกับเด็กถูกจำแนกว่าเป็นอันตรายอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่เนื้อหาทางเพศที่มีผู้ใหญ่กลับถูกประเมินความอันตรายในระดับที่ต่ำกว่ากันออกไปสำหรับกลุ่มเด็กโต พบว่าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความ

รุนแรง การกลั่นแกล้ง และการทำร้ายตนเอง ถูกจัดให้อยู่ในระดับความอันตรายที่สูงกว่า เนื้อหาทางเพศของผู้ใหญ่ ข้อค้นพบนี้สะท้อนว่า เยาวชนมีความสามารถในการจำแนกและประเมินความเสี่ยงในโลกออนไลน์อย่างละเอียดอ่อน และมีการให้ความหมายกับ “ความอันตราย” ที่หลากหลายกว่ากรอบมุมมองเชิงคุ้มครองที่ผู้ใหญ่อาจตั้งไว้

สิ่งที่เยาวชนมองว่าเป็นความอันตรายในโลกออนไลน์

อิทธิพล ด้านเพศสภาพต่อ

ผลกระทบของ เนื้อหาทางเพศ ที่ผลิตขึ้นเอง

ร้อยละ 95 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กโตเห็นว่าเนื้อหาทางเพศที่ผลิตขึ้นเองอาจสร้างปัญหาได้ - โดยมีข้อแตกต่างระหว่างเพศเพียงเล็กน้อย โดยรวมแล้ว เยาวชนไม่ได้มองว่า “ความอันตราย” เกิดจากการส่งเนื้อหาทางเพศ หากแต่เชื่อมโยงกับสิ่งที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเนื้อหานั้นหลุด

ออกไปจากการควบคุมของเจ้าของ โดยเฉพาะในกรณีของการเผยแพร่โดยไม่ได้รับความยินยอม ซึ่งถือเป็นแกนหลักของความเสียหายและความอันตราย

การเผยแพร่โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นข้อกังวลที่ถูกละเลือกสูงสุด (ร้อยละ 81) ความกังวล

อื่นๆ ที่ตามมาได้แก่ ความเสียใจภายหลัง (ร้อยละ 76) และโอกาสในการถูกกลั่นแกล้ง (ร้อยละ 70) รวมถึงความรู้สึกเชิงลบต่อตนเอง (ร้อยละ 68) ความขัดแย้งกับครอบครัวและเพื่อน (ร้อยละ 67) และการถูกแบล็กเมล (ร้อยละ 61) ขณะที่ผลกระทบจากสถาบัน เช่น การมีปัญหากับโรงเรียน หรือตำรวจถูกกล่าวถึงน้อยครั้งกว่า (ร้อยละ 47)

ความแตกต่างนี้มีความสำคัญยิ่ง แสดงให้เห็นว่าเยาวชนทำความเข้าใจความอันตรายของเนื้อหาทางเพศผ่านมุมมองของ “การสูญเสียการควบคุม” และ “การละเมิดความยินยอม” มากกว่าการคิดเชิงศีลธรรมที่ผู้ใหญ่มักใช้

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่าเด็กผู้หญิงมีแนวโน้มคาดการณ์ผลกระทบทางอารมณ์มากกว่าเด็กผู้ชายเล็กน้อย (ร้อยละ 85 เทียบกับร้อยละ 78) โดยให้ความสำคัญกับความเสียใจภายหลังและผลกระทบจากสถาบัน เช่น โรงเรียนมากกว่า อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความเสียหายทางจิตใจ

และสังคมเป็นข้อกังวลร่วมของเยาวชนทุกเพศ

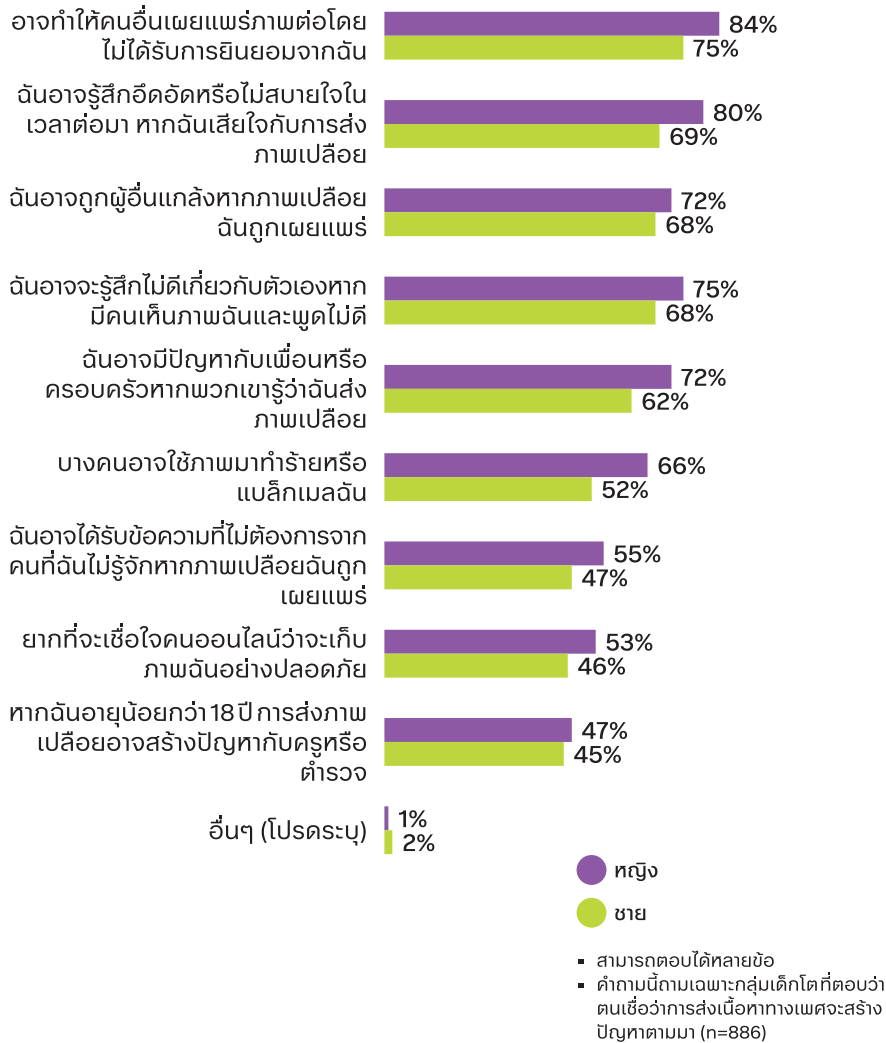
นอกจากนี้ ผลกระทบด้านจิตใจและสังคมถูกกล่าวถึงอย่างแพร่หลาย (n=886) โดยเยาวชนสะท้อนถึงประสบการณ์ความอับอาย การถูกนินทา การถูกประจาน และผลกระทบต่อชื่อเสียงในระยะยาวเมื่อเนื้อหาถูกเผยแพร่ออกไป

“โดนสังคมว่าและอับอายจากสังคมภายนอก”
— ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ในขณะเดียวกัน ผู้ปฏิบัติงานด้านหน้าเน้นย้ำถึงบทบาทของบรรทัดฐานทางเพศและความคาดหวังทางสังคมที่ส่งผลต่อทั้งประสบการณ์และการรับมือของเยาวชน โดยเฉพาะบรรทัดฐานที่ว่า “เด็กผู้ชายไม่เสียหายอะไร” ซึ่งอาจทำให้เด็กผู้ชายจำนวนมากหลีกเลี่ยงการเปิดเผยความเสียหายที่ได้รับ และแบกรับความอับอายไว้ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกมองว่าไม่เป็นไปตามความคาดหวังของสังคม

การจำแนกตามเพศเกี่ยวกับมุมมองของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เมื่อส่งเนื้อหาทางเพศของตน

“เด็กผู้ชายรู้สึกอับอายและไม่อยากบอกใครว่าเกิดอะไรขึ้น” - ผู้เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองเด็ก

“เด็กผู้ชายมักจะพยายามแก้ปัญหาด้วยตัวเองก่อน ก่อนที่จะตัดสินใจขอความช่วยเหลือจากคนอื่น” - ผู้เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองเด็ก

โดยส่วนใหญ่ พ่อแม่มีความกังวลน้อยกว่าเมื่อมีรูปภาพของเด็กผู้ชายถูกเผยแพร่ออกไป อย่างไรก็ตาม อาจขึ้นอยู่กับภูมิหลังด้านสถานภาพทางสังคมของครอบครัวด้วย

“ถ้าเป็นเด็กผู้ชายที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ พ่อแม่จะค่อนข้างซีเรียสกับเรื่องภาพหลุดมากกว่า” - นักสังคมสงเคราะห์ภาครัฐ

ในขณะที่เด็กผู้ชายบางส่วนรายงานว่าตนมีความมั่นใจในการใช้งานพื้นที่ดิจิทัลสูงกว่า เยาวชนอีกส่วนหนึ่งกลับสะท้อนว่าไม่สามารถพูดถึงความกังวลหรือประสบการณ์ของตนได้ เนื่องจากบรรทัดฐานทางสังคมที่มองว่าเด็กผู้ชาย “ไม่น่าจะได้รับผลกระทบ” หรือสามารถควบคุมสถานการณ์ได้เสมอ ข้อค้นพบสำคัญของรายงาน

ฉบับนี้จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเรื่องความเสี่ยง หากแต่รวมถึงความรู้สึกโดดเดี่ยวและขาดความช่วยเหลือของเยาวชนเมื่อเผชิญสถานการณ์ไม่ปลอดภัย

ในทางตรงกันข้าม เมื่อมีการเผยแพร่ภาพเปลือยของเด็กผู้หญิง มักก่อให้เกิดความกังวลทางสังคมในระดับที่สูงกว่า และส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้เสียหายอย่างชัดเจน ภายใต้บริบทดังกล่าว เด็กผู้หญิงที่เป็นผู้เสียหายจึงมักตกเป็นเป้าของการถูกกล่าวโทษว่าเป็นต้นเหตุของปัญหา

“เด็กผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียหาย” — ผู้เข้าร่วมการวิจัย

“สมควรแล้วที่ต้องอับอาย เพราะประพจน์ตัวไม่เหมาะสม” — K-1009-01

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ NGO คนหนึ่งยังสะท้อนว่าการเหมารวมทางเพศ (gender stereotyping) อาจมีส่วนทำให้เด็กผู้หญิงมีแนวโน้มรายงานเหตุการณ์มากกว่า เนื่องจากรู้สึกว่าการเปิดเผยหรือขอความช่วยเหลือเป็นสิ่งที่ “ทำได้” หรือ “ได้รับอนุญาต” มากกว่า เมื่อเทียบกับเด็กผู้ชาย

จากข้อมูลเชิงประจักษ์สู่การลงมือปฏิบัติ

กรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยดิจิทัลในปัจจุบันยังไม่อาจสะท้อนประสบการณ์ที่ซับซ้อนของเยาวชนได้อย่างเพียงพอ การออกแบบวิธีตอบสนองจึงควรคำนึงถึงแรงกดดันและข้อจำกัดเฉพาะที่เยาวชนแต่ละเพศอาจเผชิญ พร้อมทั้งพัฒนาแนวทางการช่วยเหลือที่ลดอุปสรรคในการขอความช่วยเหลือ และท้าทายบรรทัดฐานทางสังคมที่นำไปสู่การกล่าวโทษและทำให้ผู้เสียหายรู้สึกอับอาย

อีกทั้ง การศึกษาด้านความปลอดภัยดิจิทัลมักวาดภาพให้เด็กผู้หญิงเป็นผู้ถูกรังแกและเด็กผู้ชายเป็นผู้ก่อเหตุ ซึ่งเป็นการย้ำถึงบรรทัดฐานทางสังคมทางเพศที่อันตรายและล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุได้อย่างแท้จริง ความช่วยเหลือและการตอบสนองของผู้ใหญ่ควรมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ใช้ได้จริงในการจัดการกับปัญหา แทนที่จะเน้นการตำหนิหรือมองว่าเยาวชนมีพฤติกรรมผิดปกติ

อะไรคือข้อแตกต่าง ของกลุ่มเยาวชน ที่มีความหลากหลาย ทางเพศ

เยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศเล่าถึงความเปราะบาง การถูกตัดสิน และความกลัวว่าอัตลักษณ์ทางเพศจะถูกเปิดเผยในสัดส่วนที่สูง

“น้อง LGBT บางคนกลัวทำให้พ่อแม่ผิดหวังหรือกลัวถูกดูต่ำถ้าเพศสภาพของตัวเองถูกเปิดเผยกลายเป็นเพิ่มความเครียดและความเปราะบางเข้าไปอีกชั้นหนึ่ง” -K-1009-01

ผู้ตอบแบบสำรวจที่มีความหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มในการระบุถึงผลกระทบเชิงลบ โดยเฉพาะความเป็นไปได้ในการถูกเผยแพร่รูปภาพโดยไม่ได้รับการยินยอม (ร้อยละ 89 เทียบกับร้อยละ 77 ในกลุ่มเพื่อนที่ไม่มีความหลากหลายทางเพศ) และการถูกกลั่นแกล้ง (ร้อยละ 76 เทียบกับร้อยละ 68) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรับรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่สูงกว่ากลุ่มอื่น อาจเป็นเพราะพวกเขาตกเป็นเป้าหมายมากกว่า หรือตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้มากกว่า

จากข้อมูลเชิงประจักษ์ สู่การลงมือปฏิบัติ

เนื่องจากเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศมีโอกาสพบกับความเสี่ยงและผลกระทบเชิงลบสูงกว่า รวมถึงมีอุปสรรคในการขอความช่วยเหลือเช่นกัน จึงควรปรับปรุงการศึกษาด้านความปลอดภัยดิจิทัลให้เหมาะสมกับความเปราะบางที่เยาวชนกลุ่มนี้เผชิญ เพื่อขจัดอุปสรรคและเสริมสร้างความปลอดภัยได้อย่างแท้จริง

1. Hatton, E. & Trautner, M. N. (2011). Equal Opportunity Objectification? The Sexualization of Men and Women on the Cover of Rolling Stone. *Sexuality & Culture* 15,: 256-278

